

IVAN ŠILLER

RESUME

Ivan Šiller (1977) je koncertný klavirista, pedagóg a organizátor hudobných projektov. Študoval hru na klavíri v Bratislave (ZUŠ Milica Kailingová, VŠMU, Daniela Varínska) a Gente (Kráľovské konzervatórium, Daan Vandewalle), ako štipendista v USA (Tanglewood Music Center), Kanade (Banff Centre for the Arts) a Nemecku (Ferienkurse für Neue Musik Darmstadt).

Venuje sa interpretácii klasickej i súčasnej hudby, ensemblovej i sólovej hre a hudobnej reinterpretácii výtvarných diel. Rád spolupracuje s inými hudobníkmi, s ktorými formuje rôzne zoskupenia – Cluster ensemble, Ensemble Ricercata alebo Prague Modern. Spoluvytvára alternatívne „vzdelávacie inštitúcie“ – študentský projekt VENI ACADEMY či sériu detských workshopov SoundOrchestra – zamerané na improvizáciu, grafické partitúry a experimentálnu hudbu. Aktívne spolupracuje so súčasnými slovenskými i zahraničnými skladateľmi. Pôsobil na Katedre hudobnej výchovy PdF UK ako pedagóg aj vedúci katedry. Je autorom množstva hudobných projektov, organizátorom festivalov i koncertných cyklov. Predsedá slovenskej sekcii Medzinárodnej spoločnosti pre súčasnú hudbu (ISCM), s ktorou pripravil hudobný počín roka 2013 – ISCM World New Music Days – ocenený v rámci Radio_Head Awards 2014. V roku 2016 sa stal umeleckým riaditeľom vzdelávacieho projektu SUPERAR Slovakia, ktorý sa koná v spolupráci s viedenským chlapčenským zborom a Konzerthaus Wien. Za svoju umeleckú činnosť získal niekoľko cien a nominácií.

V roku 2016 a v roku 2018 bol súbor Cluster ensemble nominovaný na cenu Nadácie Tatra banky za album Cluster ensemble Plays Philip Glass, na cenu Krištáľové krídlo v kategórii hudba a na cenu Radio_Head Award v kategórii nahrávka roka – klasická hudba. V roku 2018 vydal svoje debutové sólové CD FIFTY, ktoré je ojedinelou zbierkou viac ako 20 skladieb súčasných autorov.
www.ivansiller.com

CURRICULUM VITAE

Ivan sa hudbe začal naplno venovať vo veku 14 rokov. Absolvoval ZUŠ L. Rajtera pod vedením Milici Kailingovej, súkromne študoval u Daniela Buranovského. V roku 1996 bol prijatý na VŠMU v Bratislave, stal sa žiakom Daniely Varínskej. Zároveň odišiel študovať na Kráľovské konzervatórium v Gente (Belgicko). Tam sa venoval hre na klavír u Daana Vandewalle, dirigovaniu u Wim Belaena, štúdiu starej hudby a čembala u Johna Whitelawa a neskôr na inštitúte postgraduálneho vzdelávania Orpheus komornej hre u Jana Michielsa. Štúdium na Kráľovskom konzervatóriu ukončil v roku 2004 ako jeden z najlepších absolventov. Od roku 2006 do roku 2009 pôsobil ako doktorand na VŠMU.

Ako študent sa zúčastnil niekoľkých súťaží. Stal sa víťazom slovenskej súťaže komorných zoskupení (klavírne duo s Lenkou Bálintovou), získal 1. miesto na súťaži Pála Kadošu v Leviciach a ocenenie za najlepšiu klavírnu spoluprácu na medzinárodnej súťaži European Music Competition for Youth v Hamburgu (soprán - Adriana Kučerová). Zúčastnil sa Medzinárodnej klavírnej súťaže v Dubline, kde porotu zaujal dramaturgiou a interpretáciou Ravelovej Sonáty.

V rokoch 1995 – 1998 sa zúčastnil Medzinárodných interpretačných kurzov v Piešťanoch (Marián Lapšanský, Peter Toperczer a Eugen Indjic). V roku 2004 bol štipendistom Internationale

Ferienkurse für Neue Musik Darmstadt, Nemecko (Kaya Haan, Nicolas Hodges a Uli Wiget), v roku 2005 získal prestížne štipendium Tanglewood Music Center v USA (klavír – Emanuel Ax, Joseph Kalichstein, Claude Frank; komorná hra – Joseph Silverstein, Pamela Frank, Ursula Oppens a Timothy Genis). V roku 2007 sa stal štipendistom Banff Centre for the Arts v Kanade.

Okrem sólových recitálov pravidelne koncertuje s komornými partnermi, najmä s Davidom Danelom, Milanom Paľom (husle), Ronaldom Šebestom (klarinet), Helgou Varga Bach (soprán), Tomášom Borošom (klavír), Ferom Király (klavír), Jozefom Luptákom (violončelo), Enikő Ginzery (cimbal) a ďalšími. Spolupracuje s rôznymi zoskupeniami a orchestrami: VENI ensemble, Prague modern, Cluster ensemble, Ensemble Ricercata a iné.

Súčasťou hudobnej činnosti Ivana Šillera je aj aktívna spolupráca so súčasnými slovenskými a zahraničnými skladateľmi. Účinkoval na festivaloch Večery novej hudby, Orfeus, Konvergencie, Week of Contemporary Music Gent, Festival Philipa Herreweghe, Ostravské dny novej hudby, Festival van Vlaanderen, Steinway festival Bijlok, Gentse Feesten, Pražské jaro, Melos-Étos. Koncertoval v rôznych krajinách Európy, predovšetkým v Belgicku, Holandsku, Nemecku, Českej republike a v USA.

V roku 2001 sa podieľal na realizácii slovenskej opery Ľubomíra Burgra a Martina Burlasa *Tvárou tvár* v Luxembursku. Spolupracoval s divadelnými súbormi Walpurgis (Antverpy) a Wederzijds (Amsterdam), s ktorými v sezóne 2002 – 2003 uviedol novú produkciu o hudbe a živote Charles Ivesa.

Popri bohatej koncertnej činnosti je Ivan Šiller iniciátorom a organizátorom širokej škály rôznych hudobných a edukačných projektov. Ako poslucháč VŠMU sa podieľal na založení študentského festivalu Orfeus, počas štúdia na Kráľovskom konzervatóriu v Gente zrealizoval Festival komornej hudby a Večer slovenskej hudby. Jeho projekty Stretnutia (Levice, Bratislava) a cyklus Komorné koncerty (Watou v Belgicku) spájali hudbu so sprievodným slovom, a tak umožňovali poslucháčom prehĺbenie ich vzťahu k vážnej hudbe. V spolupráci s Milicou Kailingovou vytvoril projekt tvorivých dielní a koncertov pre deti a mládež Hudba (práve) minulého storočia a Stretnutia s hudbou. V rámci komorného festivalu Konvergencie uvádzal koncerty pre deti. Založil a umelecky riadil festival *SPACE*, ktorý bol zameraný na prezentáciu hudby 20. a 21. storočia.

V roku 2006 inicioval vznik cyklu komorných koncertov v Nitrianskej galérii a v Galérii umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch, od roku 2009 spolupracuje so Stanicou Žilina-Záriečie. V roku 2008 pripravil festival zameraný na prezentáciu dobového nástroja z roku 1815 – Hammerklavier festival, ktorý mal úspešné pokračovanie v ďalších ročníkoch. Zároveň pripravil komorný festival Schubertiády. Spolu s Enikő Ginzery zorganizoval umelecké kurzy Tokaj Art Summer Music Courses na východnom Slovensku, kde aj vyučoval hru na klavíri. V roku 2006 vytvoril v spolupráci s Nitrianskou galériou happening s použitím hudby Erika Satieho *Vexations*. V roku 2009 uviedol so študentmi VŠMU slovenskú premiéru skladby Steva Reicha *Six Pianos* a pripravil aj ďalšie koncerty v tomto netradičnom obsadení.

Ivan Šiller sa profiloval aj ako dirigent. Niekoľko rokov viedol mládežnícky spevokol Eben Ezer, s ktorým uskutočnil viaceré koncerty doma i v zahraničí. Naštudoval a koncertne uviedol *Requiem* W. A. Mozarta. Bol dirigentom detského spevokolu Kvapôčky. Na záver svojho pôsobenia nahral CD *Prší, či neprší*.

Intenzívne pracuje na vytváraní kontinuity spomínaných projektov a pripravuje ďalšie recitály a komorné uvedenia diel Schuberta, Janáčka, Brahmsa, Ravela, Ivesa, Reicha, Glassa a ďalších autorov.

V roku 2016 vydal s Cluster ensemble debutový album *Cluster ensemble Plays Philip Glass*, za ktorý získal vysoké hodnotenie britského *The Guardian* a amerického *The Pitchfork*. V roku 2016 vydal svoj debutový album aj Ensemble Ricercata, ktorého je Ivan Šiller umeleckým vedúcim. Album zachytáva sólovú a komornú tvorbu slovenských skladateľov.

ZA SVOJU UMELECKÚ ČINNOSŤ ZÍSKAL NIEKOĽKO CIEN A NOMINÁCIÍ:

2018

Slovensko | Cena Nadácie Tatra banky za umenie 2017
Cluster ensemble bol nominovaný na cenu za multimedialne predstavenie
DANCING WITH CHANGING PARTS v Národnom divadle PRAHA

2017

Slovensko | Radio_Head Awards 2016
Cluster ensemble bol nominovaný na cenu za interpreta
ný výkon - 3CD Cluster ensemble Plays Philip Glass

Slovensko | Cena Nadácie Tatra banky za umenie 2016
Cluster ensemble bol nominovaný na cenu za interpretačný výkon – 3CD Cluster ensemble Plays
Philip Glass

2016

Slovensko | Cena Krištáľové krídlo
Cluster ensemble bol nominovaný na cenu za interpreta
ný výkon – 3CD Cluster ensemble Plays Philip Glass

2015

Bratislava | Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
Ďakovný list rektora za pedagogický prínos

2014

Bratislava | Radio_Head Awards 2013
Ivan Šiller so svojím tímom získal cenu Hudobný počín roka za organizáciu a prípravu festivalu
ISCM WORLD NEW MUSIC DAYS 2013, Viedeň, Bratislava, Košice.

Bratislava | Radio_Head Awards 2013
VENI ACADEMY získalo za svoje debutové 2CD cenu za najlepšiu
nahrávku roka v oblasti klasická hudba.

2012

Bratislava | Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
Ďakovný list dekanky za pedagogický prínos

2001

Hamburg (DE) | Spevácka súťaž EMCY
Ivan Šiller získal cenu za najlepšiu klavírnu spoluprácu

2000

Bratislava I Medaila Svätého Gorazda

Cena Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktorú Ivan Šiller získal za oblasť vzdelávania.

1997

Dublin (IE) I Klavírna súťaž EMCY

Ivan Šiller získal titul laureát Radio Head Awards

1995

Slovensko I Súťaž Pála Kadošu, Levice

1. miesto

OHLASY:

„Skvelý výkon sólistu. Ponúkol u nás zriedkavý klavírny recitál zo súčasnej tvorby. Ivan Šiller bol vykladačom 30 experimentálnych, bláznivých, lyrických aj expresívnych skladieb.“

Robert Kolář

„Obrovský talent. Veľmi otvorený, flexibilný a výborný hudobník.“

Daan Vandewalle, Belgicko

„Ivan Šiller odohral neuveritelne ťažkú skladbu moderného amerického skladateľa Alvina Currana s názvom For Cornelius. Takú ťažkú, že neobdivujem len jeho interpretačné majstrovstvo, ale aj skladateľa Petra Zagara, ktorý sa podujal obracať noty.“

Marián Jaslovský

“Ivan Šiller sa na festivale predstavil dvomi neskorými opusmi Beethovena: Bagatelami op. 119 a op. 126. Šiller „skrotil“ klavírový klavír azda v najväčšom rozsahu: mal mäkký tón, ktorý ani v rýchlych pasážach nestratil kvalitu. Z klaviristov, ktorí na projekte Hammerklavier vystúpili, mal najkrajší tón. ...V Šillerovej interpretácii sa jasne črtal Beethoven vizionár a veľký improvizátor. Interpret zožal celkom zaslúžene najväčší úspech.“

Vladimír Rusó

„Môžeme byť šťastní, že po Mikulášovi Škutovi, ktorý Bachovo dielo nahral na CD, máme na Slovensku ďalšieho klaviristu, aký mu dokázal dať rovnako autentickú, no zároveň odlišnú podobu.“

Vladimír Bokes o interpretácií Goldbergovských variácií J. S. Bacha

VÝBER Z DISKOGRAFIE:

FIFTY

InMusic, o.z., 2017

Interpreti:

Ivan Šiller, piano, prepared piano, electronics

Fero Király, electronics, objects, software design

Daniel Matej, tuned bottles, whistling

Braňo Dugovič, clarinet, bass clarinet

Album príležitostných skladieb k 50. narodeninám skladateľa a pedagóga Daniela Mateja. Autorom nápadu je Ivan Šiller, klavirista a Matejov dlhoročný kolega z rôznych projektov. Oslovil viacerých domácich a zahraničných hudobných skladateľov, ktorí pre oslávenca skomponovali 29 krátkych skladieb.

„Je to pozoruhodná kolekcia veľmi pekných, mnohých veľmi zaujímavých a celkovo veľmi dobrých, prvotriedne zahraných skladieb.“

Boudewijn Buckinx

Cluster Ensemble Plays Philip Glass

Hevhetia Records, 2016

Interpreti: Cluster ensemble

Cluster Ensemble hrá viaceré významné diela amerického klasika hudby minimalizmu. Vydanie trojdiskového boxu bolo veľkou udalosťou nielen na Slovensku, ale zarezonovalo v zahraničí. Ocenil ho samotný Philip Glass, pochvalné recenzie priniesli BBC, Guardian a Pitchfork.

„Cluster ensemble si vybrali niekoľko ikonických diel Philipa Glassa a ich hra je oveľa ostrejšia a jasnejšia než na hocikakej inej podobnej nahrávke v dejinách.“

Seth Colter Walls (Pitchfork, 2016)

„Pozoruhodné na interpretácii Cluster ensemble je, že nikdy nevyznieva didakticky, je krásne prirodzená a neustále muzikálna, o tom, že interpreti majú Glassovu hudbu zažitú, svedčí interpretácia každej jednej noty na ich nahrávke.“

Andrew Clements (The Guardian, 2016)

Ensemble Ricercata

Hudobný fond, 2016

Interpreti: Ivan Šiller, klavír, čembalo, umelecké vedenie, Ensemble Ricercata

Profilové 2-CD mapuje dve koncertné sezóny, počas ktorých bol Ensemble Ricercata rezidenčným súborom Rádia Devín. Album prináša predovšetkým hudbu, ktorá nebola zaznamenaná na CD nosičoch, a to skladby Ilju Zeljenku, Juraja Beneša, Ivana Paríka, Tadeáša Salvu a Juraja Pospíšila.

“Už samotný názov ansámbľu, ktorý bol v sezóne 2014 – 2015 rezidenčným súborom Rádia Devín, privoláva ľahkú nostalgiu – za sériou podujatí vo Veľkom koncertnom štúdiu, pri ktorých sedelo obecnstvo na pódiu a takpovediac mohlo pozerať hudobníkom do nôh a ktoré sa každému návštevníkovi museli natrvalo vryť do pamäti svojou neopakovateľnou atmosférou.”

Robert Kolář (Hudobný život, 2016)

VENI ACADEMY - Dispersion

Mode Records, 2018

Interpreti: VENI ACADEMY ensemble, Elliott Sharp – guitar, Marián Lejava, conductor

Elliott Sharp je významný americký multiinštrumentalista a skladateľ. VENI ACADEMY je medzinárodný súbor, v ktorom účinkujú študenti a študentky konzervatórií a hudobných akadémií. Sharp zložil hudbu pre VENI ACADEMY, spoločne ju nahráli a výsledok spolupráce vydalo prestížne newyorské vydavateľstvo, ktoré má v portfóliu umelcov ako John Cage, Morton Feldman či Iannis Xenakis.

“Nastavte si hodinky, odložte ich a vypočujte si tento album. Vrelo ho odporúčam.”

Grego Applegate Edwards (GappleGate Classical-Modern Music Review, 2018)

“Skladateľ dáva všetkým hudobníkom príležitosti vlastných rozhodnutí a interpretácií. Voľná improvizácia je preto veľmi dôležitou zložkou tejto hudby. Často tu počuť zvláštne melódie, čudné zvuky, expanziu technických schopností, eklektické fúzie, kontrasty a improvizácie. Základom hudby je autentický a originálny skladateľský štýl Elliotta Sharpa.” avantscena (2019)

VIDEO:

Cluster ensemble plays Changing Parts by Philip Glass

<https://www.youtube.com/watch?v=rTzuZik3jYs>

Ensemble Ricercata: Intermezzo

https://www.youtube.com/watch?v=iM6GyJd_M2A

Ensemble Ricercata: Songs My Mother Taught me

<https://www.youtube.com/watch?v=gCK0rOG4raA>

Ensemble Ricercata: Ein Kinderspiel

<https://www.youtube.com/watch?v=eHnO3oaY-rk>

Ensemble Ricercata: Chansons Madecasses

https://www.youtube.com/watch?v=hIANOEPPt_k